

**Ruotu #64 Söderhöstbacka/Paijala
/Rannanpää
Yppäri, Etelänkylä/Pyhäjoki
Hiidenniemi/Pyhäjärvi**

Sotilastorppa sijaitsi Pyhäjoella Yppäriin kylän yhteismaalla rantatien varressa ja 12,5 km Pyhäjoen emäkirkolta. Alun perin torpan paikaksi määrättiin Söderhöstbacka, mutta vuoden 1752 katselmuksessa paikkaa on kutsuttu Paijalaksi ja vuosina 1781 ja 1791 Rannanpääksi. Ilmeisesti torppaa ei kuitenkaan siirretty. Vuonna 1733 ruodun muodostivat talot:

#1	Pisilä Johan Anderss	Yppäri
#5	Koskela Olof Olofss & Hindrich	Yppäri
#5	Leppäluoto Anders Johanss	Etelänkylä

12.9.1774 tehdyn päätöksen mukaisesti Pisilän tilalle tähän ruotuun määrättiin (uudis-) tilat:

Wiretjärfwi Michel	Yppäri
Pitäjänmäki Thomas	Hiidenniemi
Hyrymäki Johan	Hiidenniemi
Huhmarniemi Pähl	Pyhäjärvi
Wesämäki Pähl	Pyhäjärvi
Laitinen Olof	Pyhäjärvi

Vuoden 1752 katselmuksessa tupa ja jalka-aitta olivat kunnossa. Navetta tuli nostaa ja kengittää. Ladon katto piti korjata. Puhtaan veden sotilas sai lähellä virtaavasta joesta. Torpan peltomaasta puuttui vielä 6 kapanalaa, mikä ruodun tuli raivata. Peltojen aidoista suurin osa kaipasi kunnostamista. Uutta aitaa tarvittiin vielä 180 metriä ja ojaa lähes 400 metriä. Torpan käytössä ei ollut heinäniittyjä, vaan talolliset antoivat sotilaille valmista heinää.

Vuoden 1781 katselmuksessa tupa oli hyvässä kunnossa. Aitta piti korjata, samoin kaivon hirsikehikko. Pellot olivat hyvässä kunnossa, mutta ruotutalollisten tuli kaivaa Pisilän pelloilta alkava ja Yhteisojaan laskeva veto-oja kuntoon, jottei vesi enää vaivaisi peltoja. Niittymaata torpalla oli tarpeeksi. Korjaukset tuli tehdä vuoden kuluessa 3 riikintaalerin sakon uhalla. Torpalla ei ollut paikka, missä puida viljansa, koska ruotutalollisetkin asuivat liian kaukana, joten talolliset aikoivat rakentaa torpalle oman riihen.

Vuoden 1791 katselmuksessa todettiin, että ruotu oli vasta rakentanut uuden tuvan, mutta eteisen ovesta puuttui vielä lukko. Aitta piti nostaa maasta ja kattaa, sauna tuli myös nostaa ja tiivistää sammalella. Seuraavana keväänä tuli rakentaa uusi navetta: Lato oli kunnossa, samoin pellot ja niityt. Kaikki puutteet tuli korjata seuraavana syksynä neljän riikintaalerin sakon uhalla.

Petter Hindrichss Näppberg

1734–1743

Petter on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1699–1713. Hänet otettiin sotilaaksi 14.8.1728 entisen Kemin komppanian numerolle #49, mistä hänet siirrettiin 16.3.1734 tähän Pyhäjoen komppanian ruotuun. Ilmeisesti hän osallistui Hattujen sotaan vuosina 1741–42. Hän karkasi ruodusta maaliskuussa 1743.

Per/Petter Henrichss Nopbärg/Noppberg, vihitty 19.5.1728 Oulu **Helena/Elsa Thomaedr Järckä**. Heidät on merkitty ruotutorppaan vain vuoteen 1738 saakka.

Lapset:

- Margeta** s.2.3.1729 Oulu
- Henrich** s._._.1731 Hailuoto,
- Johannes** s.3.6.1735 Pyhäjoki,
- Thomas** s.25.6.1739 Pyhäjoki,
- Thomas** s.5.2.1741 Pyhäjoki.

Petter Näppberg 1743–1750

Petter on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1725. Hänet otettiin sotilaaksi 28.9.1743. Ilmeisesti hän osallistui rykmentin Ruotsin-retkelle talvella 1743–44. Hän oli linnoitustöissä Helsingissä vuosina 1748–51; ainakin vuonna 1749 hän oli sairaana Siltavuoren linnoituksella ja myöhemmin hän työskenteli Helsingin veistämöllä. Hän kuoli Helsingissä 21.8.1750.

Pehr Johanss Nopberg, vihitty 7.10.1744 Pyhäjoki **Lisa Nielsdr Läsp** s.23.3.1723 Veteli, k.2.7.1752 Pyhäjoki.

Lapset:

Johannes s.6.9.1745 Pyhäjoki,

Lisa s.3.10.1746 Pyhäjoki,

Petrus s.28.8.1750 Pyhäjoki.

Gabriel Johanss Näppberg (/Holmberg)

1751–1762

Gabriel on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1721–26. Hänet otettiin ensin varamieheksi ja 24.1.1751 (tai 20.11.1750) vakinaiseksi sotilaaksi tähän ruotuun. Hän osallistui Pommerin sotaan vuosina 1757–62. Hänet siirrettiin 20.1.1763 ruotuun #63, missä hänen sotilasnimensä vaihdettiin **Holmbergiksi**.

Katso ruotu #63.

Johan (Holmberg/)/Nopberg/Näppberg

1763–1779

Johan on syntynyt Karjalassa noin vuonna 1742. Hän oli 177 cm pitkä. Hänet otettiin 26.3.1761 sotilaaksi ruotuun #63 nimellä **Holmberg**. Hänet siirrettiin tähän ruotuun 20.1.1763, jolloin hänen sotilasnimensä muutettiin Nopbergiksi. Hän sai eron palveluksesta 25.6.1779, jolloin hänen katsottiin olevan vanha ja kykenemätön palvelukseen.

Johan Anderss (Holmberg/)/Noppberg s._.7.1741, k.26.12.1799 Pyhäjoki, vihitty 1.avioon 21.2.1762 Pyhäjoki **Maria Johansdr Leerbäck** s.27.6.1743, k.22.7.1781 Pyhäjoki (vanh. sotilas #117 **Lerbäck Johan Mattss** ja **Maria Andersdr**), 2.vaimo leski **Chirstin Simonsdr** s.22.5.1738 *Siiikajoki*. Johanilla oli ruodussa #63 nimi Holmberg. Johan oli jo jättänyt sotapalveluksensa Erikin syntyessä vuonna 1781. Chirstin tuli Saloisista Pyhäjoelle 24.6.1782. Perhe muutti 26.5.1793 Saloisiin. Chirstin vihitty 1.avioonsa 23.6.1765 Raahe/Saloinen **Henric Henricss Mändylä** s.12.12.1735, k.11.8.1773 Saloinen.

Lapset 1.aviosta:

Maria s.30.12.1762 Pyhäjoki (Holmberg), k.21.6.1763 Pyhäjoki,

Anna s.17.4.1764 Pyhäjoki, k.15.9.1764 Pyhäjoki,

Helena s.28.10.1765 Pyhäjoki, vihitty 12.7.1791 Vihanti sotilas #135 **Olof Weck** s._._.1766.

Lapset:

Anders Johan s.3.10.1793 Vihanti, k.26.5.1799 Vihanti,

Carl Gustaf s.18.1.1796 Vihanti,

Anna Margareta s.26.5.1797 Vihanti,

Nils Petter s.29.1.1799 Vihanti,

Caisa Lisa s.20.9.1800 Vihanti, k.5.12.1800 Vihanti,

Helena Elisabeth s.11.10.1802 Vihanti,

Johanna Carolina s.12.7.1804 Vihanti,

Maria s.4.12.1767 Pyhäjoki, k._._.1775 Pyhäjoki,

Johannes s.4.11.1769 Pyhäjoki. Hän oli palkollisena Kalajoella vuosina 1788–89. Samaan aikaan hän oli myös varamiehenä Alavieskassa Taluskylän Hietalassa,

Matts s.12.8.1772 Pyhäjoki. Hän muutti Vihantiin 3.11.1792, merkitty palkolliseksi Merijärvellä vuoden 1796 tienoilla,

Anders s.17.12.1774 Pyhäjoki. Hän muutti Vihantiin 20.5.1789, takaisin Pyhäjoelle 27.2.1793 ja edelleen Kalajoelle vuonna 1794. Hän oli renkinä Alavieskan Koutoisessa vuonna 1794,
Margeta s.17.12.1774 Pyhäjoki, k.14.3.1775 Pyhäjoki,
Michael s.15.8.1778 Pyhäjoki,
Erik s.29.3.1781 Pyhäjoki, k.6.9.1781 Pyhäjoki.
 Chirstinin lapset 1.aviostaan Henric Mändylän kanssa:
Brita s.14.7.1765 Raahe/Saloinen,
Henricus s.29.1.1767 Raahe/Saloinen,
Maria s.18.5.1769 Saloinen (Joensu),
Anna s.3.3.1771 Saloinen.

Thomas Erikss Noppberg 1780–1781

Thomas, ent. **Keinänen**, on syntynyt Savossa noin vuonna 1751. Hän oli 170 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 12.1.1780. Hänet määrättiin linnoitustöihin Suomenlinnaan 28.12.1781. Tiettävästi muita rykmentin sotilaita ei tuolloin ollut Suomenlinnassa, joten herää epäily siitä, oliko tämä jonkinlainen rangaistus. Ilmeisesti hänen sotilasuransa päättyi tähän.

Mahdollisesti: **Thomas Erichss Keinäin** s.3.2.1751 Kuopion maasrk (vanh. **Erich Keinäin** ja **Carin Mardikain**).

Elias Nilss Noppberg 1783–1802

Elias, ent. **Bentilä**, on syntynyt Pohjanmaalla noin vuonna 1763. Hän oli 171 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 7.4.1783. Hän osallistui Kustaa III:n sotaan vuosina 1788–90 palvellessaan kesän 1788 saaristolaivastossa tykkisluupilla Nö16. Keväällä 1789 hän marssi komppanian mukana itärajalle Joensuuhun. Ilmeisesti hän osallistui vuoden 1789 taisteluihin Savossa ja kesällä 1790 rykmentin sotatoimiin Savonlinnan seudulla. Vuoden 1795 pääkatselmuksen aikana hän oli sairas. Kesällä 1795 hän oli komennuksella Etelä-Suomessa; kesäkuussa hänellä jäsenrikko jalassa, mutta heinäkuussa hän oli taas terve. Hänet tuomittiin 18.11.1801 kihlakunnanoikeudessa heinävarkaudesta, rangaistuksena 6 paria raippoja ja yhden sunnuntain häpeärangaistus. Hänet siirrettiin vuonna 1802 ruotuun #117 (katso). Ilmeisesti hän ei osallistunut Suomen sotaan, koska joutui vankilaan juuri ennen sodan syttymistä.

Elias Nilss Noppberg, ent. **Bengtilä**, s.31.3.1762 Pyhäjoki/Merijärvi, k. Oulu, (vanh. **Bengtilä Niels Eliass** ja **Brita Erichsdr**), vihitty 25.11.1784 Pyhäjoki **Lisa/Elisabeth Michelsdr Imbola** s.9.10.1767 Pyhäjoki, k.18.5.1814 Pyhäjoki (vanh. **Impola Michel Olofss** k.27.10.1795 ja **Margareta Henricsdr**). Elias on merkitty palkolliseksi Pyhäjoella vuonna 1782. Hän muutti 27.10.1789 Merijärvelle. Lisa asui lapsineen ruotutorpassa ainakin vuoteen 1814. Vuoden 1810 henkikirjassa hänet on merkitty irtolaiseksi ja vaivaiseksi Pyhäjoen Etelänkylässä.

Sotilas Elias Noppberg oli yhdessä Elias Petäjaniemen ja sotilas Simon Wänströmin (Jägerhorinin rykmentistä) kanssa keväällä 1808 Pyhäjoen käräjillä syytettynä useista varkauksista ja murto-varkauksista. Hän oli vielä Suomen sodan loppuvaiheessa vuonna 1809 kruunun vankilassa Oulussa.¹

Liisan, k.18.5.1814 Pyhäjoki leskenä, perukirjassa on perillisinä mainittu lapset Mikko ja Juho.²

Elias on mainittu vaimonsa Liisan isän Mikko Ollinp Impolan, k.27.10.1795 Pyhäjoki, perukirjassa, missä perillisiksi on kirjattu vaimo Margareta Heikintr sekä lapset Olli k., Maria + puoliso sotilas Lauri Laurinp Oja, Margareta + puoliso talollinen Mikko Jaakonp Lukkarila, Anna + puoliso talollinen Jonas Tuomaanp Körölä, Brita + puoliso Isak Matinp Halunen ja Liisa + puoliso sotilas Elias Noppberg.³

Lapset:

Nils s.6.2.1785 Pyhäjoki, k.19.2.1785 Pyhäjoki,
Michel s.27.12.1785 Pyhäjoki (hätäkaste), k.28.12.1785 Pyhäjoki,
Brita s.27.12.1785 Pyhäjoki (hätäkaste), k.28.12.1785 Pyhäjoki,

Margeta s.27.12.1785 Pyhäjoki (hätäkaste), k.28.12.1785 Pyhäjoki,
kuoll.synt.p s.4.2.1787 Pyhäjoki, k.4.2.1787 Pyhäjoki,
Elisabet s.17.12.1787 Pyhäjoki, muutti 27.4.1807 Saloisiin,
Maria s.9.8.1791 Pyhäjoki, k.pienenä?,
Anna s.9.8.1791 Pyhäjoki, k.8.9.1791 Pyhäjoki,
Elias s.14.8.1792 Pyhäjoki, k.9.9.1792 Pyhäjoki,
Mathias s.3.11.1793 Pyhäjoki, k.14.11.1793 Pyhäjoki,
Michel s.30.12.1794 Pyhäjoki, muutti Raaheen 5.10.1815 ja edelleen vuonna 1816 Merijärvelle,
 missä hänet on merkitty palkolliseksi,
Margeta s.2.5.1796 Pyhäjoki, k.12.4.1797 Pyhäjoki,
Susanna s.1.1.1798 Pyhäjoki, k.5.3.1803 Pyhäjoki,
Anna Christina s.30.8.1799 Pyhäjoki, k.28.10.1799 Pyhäjoki,
Elias s.13.11.1800 Pyhäjoki (äiti Lisa *Olofsdr*), k.24.12.1800 Pyhäjoki,**Erik** s.25.1.1803 Pyhäjoki,
 k.13.8.1803 Pyhäjoki,
Johan s.1.10.1804 Pyhäjoki,
Anders 1.11.1806 Pyhäjoki, k.5.12.1806 Pyhäjoki,
Jacob 3.10.1808 Pyhäjoki (äiti Lisa *Olsdr*), k.27.10. 1808 Pyhäjoki.

Samuel Fraster

?-?

Samuelista ei ole tietoja.

Kirkonkirjoissa ei tietoja

Johan Eskilss Mynt

1807–1809

Johan, ent. **Eskåla**, on syntynyt Pyhäjoen suurpitäjässä 29.5.1778. Hän oli 169 cm pitkä. Hänet otettiin sotilaaksi 2.4.1807. Hänelle luvattiin 900 kuparitaalerin palkkio, joka tuli maksaa kolmen vuoden kuluessa. Hän osallistui Suomen sotaan vuosina 1808–09 palvelen hutikuuhun 1809 asti. Hänellä jäi palkka, 1 riikintaaleri 42 killinkiä, saamatta joulukuun 1808 ja helmikuun 1809 väliseltä ajalta. Hän antoi vuonna 1812 valtakirjan kapteeni Fredric Castrénille palkkarästiensä nostamiseksi Tukholmassa. Palkkarästit päätettiin maksaa 20.8.1812 valtakirjan mukaisesti.

Johan Eskilss Mynt, ent. **Eskola**, s.29.5.1778 Pyhäjärvi, k.25.9.1852 Pyhäjärvi ruotuvaivaisena (vanh. **Eskola**, ent. **Emoniemi**, **Eskil Henricss** s.4.4.1736 Pyhäjärvi, k.22.9.1783 Pyhäjärvi ja **Maria Pehrsdr Leskelä**, myöh. **Juntila**, s.4.1.1735 Haapavesi, k.19.6.1779 Pyhäjärvi).

Viitteet

¹ OMA, Oulun lääninkanslian arkisto: Ea4:28, fol. 75/saapunut 29.3.1808

² OMA, Salon tuomiokunta: signum 160, sivu 160/27.6.1814

³ OMA, Salon tuomiokunta: signum 159, sivu 63/16.11.1795